

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

ตัวเกลี้ยง

ชื่อวิทยาศาสตร์

Cratoxylum cochinchinense (Lour.) Blume

ชื่อวงศ์

HYPERICACEAE

ชื่ออื่น ๆ

ขี้ตัว, ตัวใบเลื่อม (เหนือ), ตัวแดง (สุรินทร์), ตัวหม่น

ชื่อสามัญ

Yellow cow wood

ลักษณะทั่วไป

ต้น ไม้ยืนต้น ขนาดเล็กถึงใหญ่ ผลัดใบ สูง 8-30 ม. ลำต้นเปลาตรง มีน้ำยางสีเหลืองแกมแดง ใบ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปวงรี กว้าง 2-3.5 ซม. ยาว 4.5-10 ซม. ดอกเดี่ยว หรือกระจุกๆ ละ 2-5 ดอก ที่ซอกใบหรือปลายกิ่ง กลีบดอกสีส้มหรือแดง ผล แห้งแตก รูปวงรี แข็ง เกลี้ยงเป็นมัน แตกเป็น 3 พู เมล็ดมีปีกบางๆ

นิเวศวิทยา

สามารถพบได้ในป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ที่ระดับความสูงตั้งแต่ใกล้ระดับน้ำทะเล ไปจนถึงความสูงประมาณ 700 เมตร

ประโยชน์

ต้นหรือราก ผสมลำต้นกำพวดเจ็ดชั้น ต้มน้ำดื่ม แก้กระษัยเส้น เป็นยาระบาย เปลือกต้น ใช้ทำสีย้อม ใบอ่อนและยอดอ่อนมีรสเปรี้ยวค่อนข้างฝาด รับประทานเป็นผักสด ไม้ ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการอยู่ไฟ